

וכמ"ל 199, כשהו קם זה נופץ. ועד זחכסיית הירידה, דהם ברשות פנס ואין פנס ברשותם, כמבואר בארוכה בספר תניא קד"ש 160.

וביבואר הענין הוא. הדנה כתיבא, החכם עיניו בראשו ואיזא בתריו, וכ"ל חכם עינוהי ומיפוי בלישי' אינון בהווא (גוהווא) ושריא וקילמא עץ רישי' (וכמבואר בארוכה בתנאים ענין זה בעבודת האדם). היינו שהנהגתו היא, באופן דעם חכם ונבון, שרואה כל דבר, איך שנוצר ונמהוה מאין פיש, וכמ"ל 209, איהו חכם הרואה את הנוצר וידוע הפירוש בוחץ, ומי שהוא חכם ה"ה רואה כל דבר, איך נוצר ונמהוה מאין פיש, וכמבואר בשער היחוד והאמונתו ע"פ תורת הכתובים והנעשים עה"ע 293, לעולם חיי' וכ"ל נצב בשמים. שכל הנבראים והנוצרים והנעשים מהחיים כפי רגע ורגע מאין ואפס המוחלט פיש בדבר הוי' המהוה אותם. והחכם הוא הרואה דוקא את הנוצר, ופ"א רק שרומל ענין זה, ומתבונן בוה ומבין את הענין 241, כ"א שרואה איך שכל דבר נוצר מאין פיש כאילו הרואה דבר בעיניו בשל. וכיון שרואה איך שכל דבר ממהוה מאין ואפס המוחלט. הוי' זה פועל עיניו שמתנהג כפי עניונו כראון הבורא. וא"א פשים דבר, דהיינו מונע ומעכב בערו. ופ"א זו כפ"ל שעי' ענין הראי' אינו מתפעל מונע ומעכב. שזה"ע. אמכפיא אפ"א עור זאת שעוסק גם באופן העבודה וראתופכאסו. כפי שרואה (ועד פ"א) מוחשית), איך שמאמיתית המצאו נמצאו כל הנומצא 265, שכל הענינים מהחיים בדבר ה' מאין ואפס המוחלט, וזהו ענין העמידה בעבודה, שהראש הוא במקומו, והחכם עיניו בראשו שרואה את הנוצר, ועי"ן ממשיך ענין העמידה מלמעלה.

אמנם כאשר חסר בעבודה ה"ה, הנה, מזה נעשה ענין הגליות (עמ צרתם) היינו העלמות והסתרים עץ אפקות, וכמ"ל 288, ארתוהינו פ"א ראילנו גו', ופ"א אחנו יודע עץ מה, היינו לפ"א רק שחסר ענין הראי' באפקות (פ"א ראיונו). אפ"א עור זאת (כהמשך הכתוב) לפ"א אחנו יודע עץ מה, שאינו יודע איך נמהוה כל המציאות, ועד שאינו יודע שיש בעד"ב כלידה זלתי. וכמבואר בארוכה סדר הנופלה בזה רח"ק, שמתחיל מדרב קץ פכא, שהוא ע"ד ענין קץ, ומענין קץ בא כממה ענינים קלים עץ שנעשה ענין ככל ונהי' חושך כפ"ר ומכופר

- 13) פריש"י עה"פ תולדות כה, כג. ב"ד פס"ו, ה. ועוד. 15) פ"י.
- 16) קהלת יב, די. ה"ג קפו, א. 18) פ"ה"ה (מד, א ואילק). 19) פ"י הכותב - ואחזקו ד, ו. 20) תמיד לך, א. 21) תניא פמ"ג (סא, ב). 22) בתולדות. 23) תולדים קיט, פס. 24) ראה סה"מ שם ע' 67. 25) ל' הומב"ם - ריש תל' יסוה"ת, וראה סה"מ שם. 26) תולדים ער, ס. וראה סה"מ שם ע' 63.
- 27) ראה ב"ר רפ"ל"ס.

תנתת הית' בפתי מונה

בס"ד. מוצאי ש"פ מקץ, שבת חנוכה ה'תשפ"ט. תנתת הית' בפתי מונה

ואתה ברחמיך הרבים עמדת זהם בעת צרתם, רבת את ריבם, דנת את ריבם, לקמת את נקמתם, מסרת גבורים ברי' חלשים, וריבם ברי' מעטים, וטמאים ברי' טהורים, ורשעים ברי' צדיקים, וזדים ברי' עוסקי תורתיו, ויודע הריק בזה מהו"ע עמדת זהם בעת צרתם. לפכא, הוי"ו, ואתה ברחמיך הרבים רבת את ריבם כו'. והנה מהישן עמדת זהם בעת צרתם משמע, ראי"ו ענין שיש חידוש, דאפי' בעת צרתם עמדת זהם, אפ"א אדרבה, דוקא בעת צרתם עמדת זהם. וכמו שמבאר ל"ק מ"ה אדרבה, דוקא דורנו במאמרו, דהתנגדות רחמיך הרבים היא כפי ענינו צרתם דוקא, שהוא זמן הגלות, בריבוי העצמות והסתרים, עץ כפי ענינו אפקות. ומדייק בזה, לפכא, בזמן הגבית שהי' אז אפקות בגפוי, וישראל היו במנוחה איש תחת גפנו וחמת תאנתו. הנה זמן בזה, הוא מסוגל עניני הרחמים, משא"כ בזמן הגלות כו'. ומהו אמרו עמדת זהם, דלענו ית' הוא, שכל הענינים הנמשכים מלמעלה, יומשכו אתער"ע, דלענו ית' הוא, שכל הענינים הנמשכים מלמעלה, יומשכו לא באופן דנהגה דרכיפאסא ה"ו כ"א באתער"ת דוקא. ומהו מוכן. שענין עמדת זהם כו' (העמידה ולימעלה) בא ע"י עבודת כו' באופן דלעמדה דוקא (שפירת הישיבה). וצ"ע מהו ענין העמידה וישיבה בעבודה האדם.

הוא מענין ישיבה ועמידה כפי שהוא בפשטות, וכ"ל הוא בגשמיות האדם לפי שנשלטתשפ מרוחניות האדם, והענין ברוחניות האדם נשלטתשפ מאדם העפיון. דהנהג את רואיך, ואדם העומד, הראש מונבה קומתו למעלה, ורגליו הן ע"ג הדום (שרפרוף), ע"ל מ"ש תארץ (דהיינו) על הכסא, ורגליו הן ע"ג הדום (שרפרוף), ע"ל מ"ש השמים כסאי והואך הדום קוריון (אורפ). דענין הברותיות האדם (היינו, בל"ג דאחם קוריון). והדוגמא מזה יובן ברוחניות כשהראש הוא במקומו למעלה מהלב, היינו שהמורה שפ"ס עץ הפכטו ויומר עץ כו'. וצ"ע שאו את האש עור יומר. וענין הישיבה הוא, שיתמורת היינוניו חתובי' את האש עור יומר. ופ"א את האש עור יומר. היינו שאיך זה שצ"ע ראשו למעלה, ה"ה נשפץ כמטה למקום חפ"ה ה"ו, היינו שאיך המוח שפ"ס עץ הכי אפ"א עור יומר שהלב יהי' שפ"ס עץ המוח.

- 1) גוסס ועל תנאים. 2) ד"ה זה דשנת תש"א (סה"מ תש"א ע' 63 ואילק).
- 3) מ"א ה. ה. 4) ראה לקו"ת ויקרא ב, ב. וככ"מ. 5) ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת צו ו, ו. 6) ראה בכ"ז המשך תע"ב ח"א פשט"א ואילק.
- 7) ראה סנהדרין לח, ב. ועוד. 8) ישעי' סו, א. וראה המשך תע"ב ח"ב שם. 9) נכמת סא, רע"א. 10) ראה המשך תע"ב שם פשט"ב. 11) במדבר א, ב. 12) ראה לקו"ת ח"ב במדבר.

דוקא ע"ז תועורר נקודת היהדות שפיו, וכנ"ף שאפי' בקף שבקפ"ם תתועורר ותגזרה נקודת היהדות, כשיודע, שזה גונע דהתקשרותו בהקב"ה, ועד שזה פועל גם ע"י מעשיו, ובפנימיות הענינים הוא, דכאשר מרגיש שבקצות העולם הוא מקום צד (כמבואר בהאמארה), וכפרט באשר מפני חסאנו גלינו מארצנו, ונמצאים בסוף (ומן הגלות, עקבתא דמשיחא, הנה זה פועל בו דהיות מן המיצר קראתי י-ה, ושחתגלה פנימיות נפשא).

9 ונתן מה שעמדתם דהם בעת צרות רייקא, כי דוקא בעת צרות מתעוררת פנימיות נפשו ש"י כא"א מישאל, וכא כתי' העמידה כנ"ף, וע"ז פועל כמקרה ג"כ ענין העמידה, עמדת כו' ומזה נמשך פהיות עמדת דהם בעת צרות, דהמורה זה מה שאפקות ה"י באופן דהעסק והסתל כו' (בזמן הגלות), נעשה עמדת דהם, דהיינו גיפוי אפקות באופן דעמידה, ועד כפי' ה"י בעמידה שהגיפוי אפקות הוא בתוקף על שאין עניני העולם יכריעם דהערים ע"ז.

10 ואתה כרחמיר הרבים עמדת דהם בעת צרות, כי ע"י גיפוי נקודת היהדות ה"י באמתר"ת אתער"ע, שנמשך כתי' רחמיר הרבים, וכמבואר בהאמארה, דקאי ע"י הרחמים המרובים והעמייים דעצמות ומהות השמעה, ושהם המריש בתוקף ונקיום בנגע ככא"א מישאל, וכפרות ישראל מצד פנימיותם ועצמותם, וע"י גיפוי הפנימיות והעצמות דישאל מלגלים המתן, והיינו שנמשך כתי' הפנימיות שלמעשה, ונמשך בכתי' הראש (עמדת דהם) עמידת הראש במקומו) ומתראש נמשך למדות שבכ"י (שלמעשה) והוא מה שמומשיך, דבת את ריבם כו', דרבת הוא פשוך לכיני וגם כפירוש הפשוט לשון ריב וגבורה, שחז"ע חסד (לכינוי) שבגבורה (ריב). דנתן את ריבם הוא כתי' גבורה שבגבורה, ונקמת את נקמתם הוא כתי' תפארת שבגבורה, ולכפיות הענינים הם כספירת הגבורה, דמכיון שבמצאים בעת צרות, ה"י צריכים לענין הגבורה לכסף כ"י המצירים לישראל, ועד שזדונות יהפכו לצדיקות, ולפיכך מתחיל ענין זה מחז"ל שגבורה ומשם נמשך גם כהנה"ח כפשוטם, ומזה נמשך אח"כ המסרת בגוררים ביד חלשים, ספירת תוצה לכאשר החלשים מוציאים את הגבורים אין כ"י צדח נצוח גורף מזה, וכא ע"י החעוררות מרת הנצח בנפשו שיא ותפער משום דבר עד שגם החלש יאמר גבור אנכי, ולכ"י כלל מעטים הוא ספירת החיות דכרוב עם הדרת

43 סה"ג שם ע' 67, אורח"ת תוכנה כרד ה תקס"ב, ב ואילך, 44 מוסף דיו"ט, 45 חולים קיה, ת, 46 ראה גם אורח"ת שם, ע' 47, ל חתוב - חולים כט, י, 48 סה"ג שם ע' 63, 67, ראה גם שם ע' 63, 50 ראה גם המשך חת"ב ה"ג שם (ע' א'רצ"ב), 51 ראה סה"ג שם ע' 67, 52 יואל י, 43

תחת ה"ת, כפתי מונה

דגיות האחרון, ועד דהמעמד ומצב דעקבתא דמשיחא, וזה ענין הלישיבה שראשו נשפך קמטה כו', וזהו ענין 1 והנה תלמדי הראש ממה שנושפך קמטה היא ע"י גיפוי נקודת היהדות, והענין הוא, דהנה אפי' גפיש האלקות, גם בשעת החטא היהת באמנה אתו ית"ש, וכש"כ וק"י צבורת היהדות שהיא כתי' חכמה שבנושפך האלקות, כי ע"י ש"מכיל דעצמו, שהחטא גונע בה כפ"י, וגם בקף אפטר דעוררה, כי ע"י ש"מכיל דעצמו, שהחטא גונע דהתקשרותו דלכחות ואחרות בעצמותו מהותו ית', הנה ע"ז, תתועורר ותגזרה נקודת היהדות שבנושפו, ותפער פערותה אפי' בקף שבקפ"ם, ש"א זו כפכ"ל, שפרמור תורה וקייים מצוות, כ"א שיומסור נפשו בפועל את כמבואר בארוכה בהניא"ש, וע"י גיפוי פנימיות נפשו ה"ה מעמיר את הראש שה"י נשפך קמטה, דהמורה זה מה שחתלת ההשפעה היהת מענין כ"י שאומר כתי' ועצם י"י עשה י"י את החיים הזהוה, ולפנ"ז בענין כ"י יתל דקרא' (שעסקו בעניני העולם) כביעות אפי' תאכ"ר קחמ"ש) אינו באופן דגניע כפי' ופ"א ראשון, כ"א שהכניס גם את ראשו בהעסק כו', הנה ע"י שמעורר את נקודת היהדות שכו, נעשה יגיע כפי' לוקא ולא ראשן, וכמ"ש בפק"י ת"א, שהעסק הוא בפ"א כ"י, ומעמיד את הראש במקומו, וע"ז בא את"ל גם כפי' ה"י בענין כ"י העמידה שהוא פשוך תוקף, שעומד על עמדו, וא"א חזיון ממקומו, כפי' ש"ע"י גילוי נקודת היהדות מגיע כתי' הרא"י, באלקות, וידועטו בענין הרא"י, דאינה רומה שמיעה קרא"ש, ולכרואה איזה דבר, ה"ר"י בוראות מוחלטת, ובחכמת ההתאמתה אצ"ו, ושזהו גם הטעם קמה שאין על נעשה לייקו, ולכיון שראה את הדבר בעיניו, א"א פשנות דעתו כותש"ב, ולכ"י א"א חזיון ממקומו כפ"י.

2 ובהו יובן קמה עיקר ענין העמידה הוא בשפך המצב דוקא, כי דוקא בשפך המצב הנה מצד גורף הירידה שהוא בארץ צ"י וע"י כפ"י מיס"ה הנה ע"י ז, יתעורר בקיף בכ"י, ויעשה תשובה מאהבה רבה וחשיקה ונפש שוקקה, דדבקה בו ית', ועד שזדונות נעשין לו כזכיות כמבואר בארוכה בהניא"ש, ותיינו דמכיון שהירידה היא גורף ביותר, שאו אין כ"י מקום לספק שיטעה לחשוב כי הוא עולנו ביהדותא, כפי' שידוע, שזה גונע דהתקשרותו והתאחדותו עם הקב"ה, הנה

28 תניא ספ"ד, 29 ראה שם פ"ה, 30 שם, עקב ת, י, 32 בראשית ג, יט, 33 חולים קנה, ב, וראה לקי"ת שלה מב, ד, תקי טו, ג, וכל"ג, 34 שלח שם, 35 ראה לקי"ת ש"ח ע' 121 וכתוספן שם בתע' 12, 36 מכללתא ע"ה"פ יתד"י, ט, 37 ר"ה כו, א, ושי"ג, 38 ראה ר"ה שם, לקי"ת שם תע' 11, 39 ראה המשך תע"ב שם שש"ה, 40 ל חתוב - חולים סג, ב, 41 פ"ז (א, יב), 42 ראה תניא פ"י.

תחת ה"ת, כפתי מונה

מכ"ק אדמו"ר הזקן ואדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הג"צ וכדו"ק
 הנישואים שישאחוריו, ובאופן דאף מור פני המנוחה יאירו שבועת הנחירות
 חיינו, אף מור הפנימיות ועצמות א"ס. הנה עי"ז מהגדף בתי
 פנימיות ועצמות שבישראל, שהוא כולו את עם פנימיות ועצמות א"ס.
 וזהו גם מה שהשלמן שהי' מונח בחותמו של כה"ג האיל שמונה ימים, למספר
 שמונה כולץ כף סדר הזמנים וגם את השמיני הכולץ את
 הויקף (כמבואר בתשובת הרשב"א ה"דועט). ובכחות הנפש הוא
 (כמבואר) בדרושי תנוכה שנוסף על העבודה בכחות פנימיים (1)
 ישנה גם העבודה בכחות המקיפים (ת'), ואורכה, (מהם) נמשך ומאיר
 בכף הכחות פנימיים, על צאופן רחביות ה"פ אף בספיץ עלפסם,
 שמאירים באופן נצחי.

והנה עי"ז הוא בימים ההם בומן הוה, דגם עתה ישנה המרחמה
 הרוחנית, שרודים מכמה סיבות זנות את ישראל מהאקו"ט
 שבחורה, שגם כשצומח חורה ישכח על נותן החורה וכמ"ל ופ"ט
 שאף ברכו בחורה חורה. ועי"ז במעשה המצות שישכחו שוהו רצונן,
 מתחיל מענין הקץ, שמקיימים את המצות באופן שוהו אנשים
 מפורדות, דעם היות שע"פ ריץ קיים את המצות ויוצא י"ח (כמבואר)
 באורכה בתניאז ועאכ"כ בספרי הפכה), מ"מ הרי"ז, באופן רמזות
 אנשים מפורדה, וזה פתח את הדרך ה"ו, חיותו פתעירים מחוקי
 רצונן, שיריד מרדגא כדרגא במרחמה הרוחנית.

אמנם, כשם שהי' בימים ההם הנה כן הוא גם בומן הוה, דרוקא
 משו"ו שוהו בעת צרותם, שצד קו ווען על כאפט וי"ד עי"ז
 חשבון צדק על מעמדו ומצבו, הנה עי"ז, ותעורר פנימיות נפשו
 ויעשה תשובה על כף עניניו, וביחד עם זה, הרי עכדו את הרי'
 בשמחה שהוא שמת בשמחה גדולה מזה שאין לך דבר העומד בפני
 התחלתה, ועי' התשובה מהתפלים לך הענינים בשעתו חרף וברגא
 חראמל ועי' שנעשה צדק גמורם (עם כף הפירושים שבוה). ועי"ז
 ישראל גנאצי מיד, והבטיחה חורה שסוף ישראל לעשות
 בסוף גלותו ומיד הו' גנאצילת, בבית משרה צדקנו (שהוה)

68 ח"א ס"ס. 69 רמב"ן ר"פ בתעלותן. 70 ב"ט פה, ריש ע"ב. דרים
 פא, א. וראה לקי"ת ראה כט, א. ועוד. 71 ישעי' כט, יג. 72 פל"ט (גנ).
 73 תחלים ק. ב. 74 יודלשמי פאח פ"א ה"א. רמב"ם ח"ל חשונה
 ספ"ג. ועוד. 75 ח"א קכט, סע"א. 76 ראה קידושין מט, ב. לקי"ת זכרים
 א, ב. 77 רמב"ם שם פ"ז ח"ה.

תנוחת התי' בצרתי מונגה

מל"ט. למאנים ביד שחורים הו"ע ספירת היסוד ומבואר
 בהמאמא 54, שבספירה זו תלוי ענין הסתרה והקדושה. וזדים ביד
 עוסקי תורתך הו"ע ספירת המלכות. ומזה נמשך אה"כ עד פהרות
 ויהי צלשמן הגדול, רשם היא ספירת המלכות 56, ושמן הגדול הוא
 בתי' מ' ר"א ש' שפני הצמזמוס 56, ועל כתי' ה' הוא ושמן בלכ"ט.
 וזה נמשך קמטה בעתו"ז.

והנה עי"ז ה' במרחמת היינים. והמרחמה היתה פדשכיתם חורתך
 והתעירים מחוקי רצונך. וכמבואר בכ"ט 56, והגוירה היתה פא
 על עצם זימור התורה וקיום המצוות, כי אם פדשכית את נותן
 תתורה (תורתך) ולהשכית שהמצות הן רצון הבורא. וזה נגע בעצמות
 נפשם, לפי שהי' א"א צטעות שעורנו ביהודנו, שהי' בקשר
 פדשכיתם תורתך ורצונך. ועי"ז הוא בענין טמאן כף השמינים
 שבהקלפס, שההצף עמד על מקומו (וגם כלפיות ביהמ"ק על מקומו
 עמד). ולא נגע בשאר הדברים, אלא שטמאן את השמינים שבהקלפס.
 ומכיון שכ"י בימים ההם ידעו שוה נוגע קיומם כן עורל את
 פנימיות נפשם קמור במס"ג, ועל צאופן בעמידה ועל קעמדה
 בתקף, ועל שחשיים עמדו נגד גבורים עם כף הפרטים שבדבר
 פאח"ז.

וזהו מה שתקנו עיקר המצוה רחוקה בנרות. שתענין בזה הוא שנה
 היל' נשמת אדמוס יהי"ו צאור עם נר מצוה ותורה אורש.
 וזהו צ"מ שהמצוה היא בשלם, לשמן מורה על הפנימיות
 ותעסעען שבכל דבר (כתורת ה"ה"מ"ט ביום השמיני עצרת
 תהי' לכם). וזהו גם מה שהשלמן ה' חותם בחותמו של כה"ג, שגם
 זה מורה על כתי' הפנימיות שישנו בכ"א מירש"א. וכמ"ש במ"ח 68
 ואם תהיו ל' ממלכת כהנים וגוי קדוש, ומבואר במפרשים ש"א
 מירש"א ה' ברדגת כה"ג, והיינו שענין זה הוא בפנימיות נמשו ש'פ
 כ"א מירש"א אלא שע"ז העבודה מעוררים ענין זה. וזהו מ"ש
 בתעלותך את הנרות גו, ועי' שאהרן כה"ג מעלה את כף שבועת הנרות
 שהן כנגד ו' הסונים שבישראל, (כמבואר באורכה בדרושי בתעלותך

53 משלי ד, כה. 54 שם. 55 ראה סה"מ ש"ס ס"ט ע"ב 16 ואילך. 56
 ראה חו"א שמות מט, ג. ועוד. 57 פדר"א פ"ג. 58 ראה סה"מ ש"ס ע'
 59 ע' 63. ועוד. 59 ראה ג' כ"ר"ח להבין ענין תנוכה ומוצאי ש"ס וישע, אור
 לערב תנוכה פ"ז. 60 שנת כא, ב. וראה סה"מ שם ע' 59. 61 ל' הכתוב -
 משלי כ, כו. 62 ל' הכתוב - שם ו, כג. 63 לקי"ש ח"ז ע' 297. 64
 פיימוס כ, לה. 65 יתרו שם ו. 66 בעת"ס עת"פ. 67 בתעלותך ח, ב.

תנוחת התי' בצרתי מונגה

משמנה נסכי אדם). ויבנה ביתם"ק במקומו (ושם ירפיקו את המגורה), ויקבץ נרחי ישראלפ, והיתה זה' המלכותם, במהרה בימינו ממש.

----- *

כס"ד. אור פיוס ג', כ"ד סבת ה'תשפ"ט. הנתח ה'ת' בלתי מונה

הבאים ישרש יעקב יצין ופרח ישראל ומצאו פני תבץ חנוכהו ומבאר בעץ ההירפא בספרו תו"א (ס"פ שמונה) שחיבת הבאים שבפסוק זה קאי על מ"ש הבאים מצרימה, כפירוש רש"י. ומהעם שבחר בפירוש רש"י ואינו מפרש כפשטי המקרא לפי הבאים הוא בימים הבאים, כי לפי פ' זה הרי מקרא קצר הוא ותו"פ בימים הבאים. ומדייק בזה, דפ"ה"ב מהו שילכות הענינים דהבאים (מצרימה) שהמשך הכתוב ישרש יעקב ופרח ישראל. וממשיך בתו"א, הנה כתיב בה אמר ה' בוראך יעקב ופרח ישראל. וצ"ה"ב מה שביעקב נאמר בריאה וכישראל נאמר יצירה, והלא בחי' ישראל הוא גודל מבחי' יעקב, וכמובן גם מפשטות הענינים שהשם יעקב הוא ע"ש וידו אוחזת בעקב עשול משא"כ ישראל הוא ע"ש כי ירית עם אלקים ועם אנשים וחכמה, וכפרט ע"פ הרמזים שבשמות א"י, דיעקב הוא אותיות יו"ד עקב וישראל אותיות כי ראש [ובפרט ע"פ המבואר ענינם בתו"א רפ"ק"טו מבצע ההירפא], ומהו אמר בוראך יעקב ויצורך ישראל.

ורחבך הענין מקדים בהמאמר שם ענין ירדת הנשמה בגוף. דהנה הנשמה יורדת מאיגרא רמה כבידא עמיקתא. והנשמה היא בבחי' אדמה פציון, ועד שהיא חלק אלקי ממעצו (ומזוהי ומבאר בעץ ההירפא בתניא 14) ממש, וירדה למיצר הגוף, דגם כמו שהוא בקריים דעוה"ו החתון שאין החתון כמטה ממנו, וכוונת ירדה זו היא לצורך עפי'. דע"י שהתנת האדם למטה (נשמה בגוף) היא באופן דאני נבראתי פשמש את קוני (כמאמר המשנה בנ"ה) שצומד תורה ומקיים מצוותי'. הנה עי"ז נעשה העפי'. ועד שהעפי' היא שרא בערך האיגרא רמה שמשם ירדה הנשמה כמטה כהבירא עמיקתא.

וביאור הענין הוא, דהנה בגמרא 160 המשין מעשה המצוות לפירות ואמרו מאי פירות מצוות כו', ומבאר בהמאמר, וכשם שהפיר צומח ע"י השרשת הגרעין דוקא עי"ז הוא במצוות. וכשם שהגרעין

- (1) ישעי' כו' ו' (2) נג' ג' ואלך. (3) שנות א. א. (4) עה"פ ישעי' שם.
- (5) תיב"ע (חובא באוה"ת שנות כרד' י' ע' בחקלב), ראב"ע, רד"ק ומצו"ד עה"פ שם.
- (6) ישעי' מג' א. (7) חלדות כה' כו'. (8) ושלח לך, כט. וראה תו"א מקץ לו, ג' (9) שם. וראה כא, א. שנות נג', סע"ד ואלך. ועוד. (10) שלח מח, א. וצביב נג', ד' ר"ה נה' סע"ד, ספ' ג'. ועוד. (11) ראה חגיגה ה' ב.
- (12) של"ה"כ, ב. שא, ב. ובכ"מ. (13) ל' הכותב - איוב לא, ב. (14) רפ"ב. (15) קידושין כסופה. (16) מוסף מו', סע"א.

78) מינה ת, ד. סוכה נג, ב. (79) רמב"ם ח"ל מלכים ספ"א. (80) עובדי, א, כא.

הנתח ה'ת' בלתי מונה